

Тексерілді
№6 «Өркен» бебеқшай балабакшасы ММҚК
әдіскері *Р.А.* Ресева. Т.

№6 «Өркен» бебеқшай балабакшасы ММҚК
директоры *К.А.* Кенжебаева. Т.А.

№6 «Қарлығаш» ортаңғы тобы.
2022-2023 оку жылы
«Тұған әлкені біл және аяла»
Вариативтік компоненттік тәсірыптық жоспары

«Тұған өлкені біл және аяла» вариативтік компонентінің тақырыптық

№	Тақырыбы	Мақсаты	Сағат саны	Откізілетін уақыты
1	Күз мезгіліндегі гүлдер	Табиғат өзгерістері туралы балалардың түсініктерін қалыптастыру. Күн мен түннің ұзактығы, ауанын температурасының өзгеруі, жапырақтардың түсінің өзгеруі, жемістердің пісуі туралы және т.б. білім негіздерін менгерте отырып, есте сақтау қабілетін, зейіндерін дамыту. Өсімдіктерді күтіп- бантаяуға және табиғатқа қамқорлықпен карауға тәрбиелеу.	1	Қыркүйек
2	Күз	Табиғаттың күз мезгіліндегі өзгерістері жайлы балалардың білімдерін кенейту. «Ерте» және «кеш» түсетін күз туралы түсінік беру. Ағаштардың, бұталардың жапырақтарына, бұтақтары мен жемістеріне қарай бір-бірінен ажыратып білуге үйрету.	1	Қыркүйек
3	Табиғат –біздің а남ызы	Табиғат және адам жасаған нысандарды ажыратып білуге үйрету, коршаған ортаның эстетикалық және тәжірибелік құндылығын көрсету. Өлі және тірі табиғат туралы, экологияның тірі организдер үшін маңызы туралы түсінік беру. Адам енбегіне және табиғатқа деген қамқорлыққа тәрбиелеу.	1	Қыркүйек
4	Су – тіршілік көзі	Балаларға адам деңсаулығына судың тигізетін маңызын айтып түсіндіру. Таза су-бұл табиғаттың баға жетпес құндылығы скенін және өсімдіктердің өсуі үшін судың маңызы зор екенін түсіндіру. Таза суды корғауға тәрбиелеу.	1	Қыркүйек
5	Бөлме гүлдері	Бөлме өсімдіктеріне ылғалдың қажеттілігі туралы түсініктерін қалыптастыру. Өсімдіктердің бейімделу қасиеттеріне кеңілдер-ін аудару. Бақылағыштық қабілеттерін дамыту. өсімдіктің сыртқы түріне қарап жіктей атуға және олардың жағдайын бағалай алу, оларды күтіп бағуға үйрету.	1	Қазан
6	Күзгі ағаштар	Күз мезгіліндегі ағаштардың сыртқы келбетіне назар аудару, күзде ағаштардың жапырақтары сарғайып жерге түседі. Күзгі табиғаттың әсемдігін сезініп оны қорғай білуге тәрбиелеу.	1	Қазан
7	Үй жануарлары	Үй жануарлары және олардың адамға келтіретін лайдасы туралы түсініктерін қалыптастыру. Үй жануарларына деген камқорлық сезімін ояту және оларға жағдай жасауға үйрету. Еңбеккорлыққа тәрбиелеу.	1	Қазан

8	Тұған өлкем	Балаларды тұган олкемен таныстыру, табиғатты қоргауға, оның сұлулығын тамашалауға тәрбиелеу.	1	Қазан
9	Жыл мезгілдері: Жаз, күз белгілері	Балаларды жыл мезгілдерімен таныстыру жазда құн жылынып, балалардың жаз бойы қүнге қыздырынып, күз мезгілінде сабакқа баратынын жөнінде әңгімелеп айту.	1	Қазан
10	Құстар	Құстардың тіршілігімен таныстыру. Құстардың тіршілігі туралы әңгімелуе арқылы балалардың қамқорлық жасауға деген белсенділіктерін арттыру. Табиғатты аялауға баулу.	1	Караша
11	Қыстап қалатын құстар және жыл құстары	Қыстап қалатын құстар туралы әңгімелуе және жыл құстарымен таныстыру. Құстар тіршілігі, табиғатқа келтіретін пайдасы туралы түсініктерін қалыптастыру. Қыстап қалатын құстарға қамқорлық жасауға үйрету.	1	Караша
12	Жабайы аңдардың қысқа дайындығы	Жабайы аңдардың қысқы тіршілігі олардың қысқы табиғатқа бейімделуі туралы түсінік беру. Балаларды аңдарды сипаттауға, салыстыра білуге жеттүктеудүү. Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру.	1	Караша
13	«Өсімдікке айналған коян» ертегісі	Өткен ертегілерді естеріне түсіру және аттарын атай білуге үйрету Ертегі мазмұнын сұраптар бой-ынша әңгімелету. Сөздік корын молайту, диалогті сөйлеуге төсөлдірі.	1	Караша
14	Су асты әлемі	Балаларға су асты әлемінің алуан түрлілігі жайындағы және олардың балыктар үшін маңыздылығын түсіндіру.	1	Желтоқсан
15	«Алтын балық» орыс халық ертегісі	Алтын балық ертегісін түсіндіру ертегінің желісі бойынша рольдерге бөліп айтқызу. Балалардың сөздік корын дамыту, балаларды еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу.	1	Желтоқсан
16	Қыс	Қыс мезгіліне тән белгілер туралы түсініктерін көңейту. Қардың қалай және қайда пайда болатыны және оның қысқы табиғаттағы рөлі туралы түсінік беру. Осы белгілерді өз бетінше таба және салыстыра білуге, корытынды шығара білуге үйрету.	1	Желтоқсан
17	Қыстағы әдемі ағаштар	Балаларды қыс мезгілінің белгілері туралы түсініктерін арттыру. Қыс мезгіліндегі ағаштардың бейнесін тамашалау балаларға көрсету, әдемілікті сезінуге үйрету.	1	Желтоқсан
18	Менін елімнің салт - дәстүрлері	Балаларды қазақтың салт дәстүрімен таныстыру, балаларға қазақтың ұлттық ою – өрнектерімен таныстырып көрсеті.	1	Қантар
19	Ызғарлы қыс келді	Балаларды қыс мезгілінің ерекш-еліктерімен таныстыру. Қыста ойналатын ойындар қыс қызығын арттыра түсетінін түсіндіру. Қысқы ойындардың пайдасын түсіндіру арқылы спортты сүюге баулу.	1	Қантар

20	Үй құстары	Үй құстары және олардың адамға келтіретін пайдасы туралы түсініктерін қалыптастыру. Үй құстарына деген қамқорлық сезімін ояту және оларға жағдай жасауға үйрету. Еңбеккорлыққа тәрбиелеу.	1	Қантар
21	Табиғат дегеніміз не?	Табиғат және адам жасаған нысандарды ажыратса білуге үйрету, қоршаған ортаның эстетикалық және тәжірибелік құндылығын көрсету. Өлі және тірі табиғат туралы, экологияның тірі организмдер үшін манызы туралы түсінік беру. Адам еңбегіне және табиғатқа деген қамқорлыққа тәрбиелеу.	1	Қантар
22	Өсімдіктер патшалығына саяхат	Балалардың өсімдіктердің алуан түрлілігі жайындағы және олардың өміріндегі манызды жағдайлар туралы түсініктерін қалыптастыру. Өсімдіктер әлемінде есімдік қабаттары болатындығы туралы түсінік беру. Олардың адам өміріндегі манызы туралы айтуды. Өсетін орындары: орман, бау –бақша, шөл даламен таныстыру. Табиғат зандылығын көрсету барлық өсімдіктер өздеріне колайлы жерде өседі.	1	Ақпан
23	Ауа, су және жарық	Балаларға адам денсаулығына ауаның, судың және жарыктың тигізетін маңызын айтып түсіндіру. Таза су – бұл табиғаттың баға жетпес құндылығы екенін және өсімдіктердің өсуі үшін жарыктың маңызы зор екенін түсіндіру. Таза ауаны, суды корғауға тәрбиелеу.	1	Ақпан
24	Қызыл кітапқа енген өсімдіктер	Балалардың өсімдіктер және жануарлар әлемі жайындағы білімдерін жүйелу және тереңдету. Адамдар табиғатты жақсы білмегендіктен көлтеген өсімдік-терді және жануарларды құртып жібергендігі туралы түсінік беру.	1	Ақпан
25	Андар көктемді қалай карсы алды?	Біздін өлкеміздегі жабайы андар туралы түсініктерін көнетту, олардың көктемдегі сыртқы бейнесіндегі және тіршілігіндегі ерекшеліктерді атау. Суыр және қосаяқтың тіршілігі және олардың дала мен шөлге бейімделумен таныстыру. Көктемдегі табиғат сұлулығын тамашалай білуге үйрету. Балаларға барлық өсімдіктер мен жануарлардың пайдалы екенін айтып түсіндіру.	1	Ақпан
26	Қызыл кітапқа енген жануарлар	Қызыл кітап туралы түсінік беріп, оған енген жануарлар туралы түсініктерін қалыптастыру. Табиғатты аялауга баулу.	1	Наурыз
27	Қызыл кітапқа енген құстар	Балаларды қызыл кітапқа енген құстармен таныстыру. Экологиял-ық сауатты балаларды тәрбиелеу Тұган өлкө табиғатына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	1	Наурыз

28	Бізге көктем ерте келді	Балаларға ерте кілген көктем мезгіліне тән белгілері туралы білімдерін кеңейту. Осы белгіле-рді өз бетінше таба білуге үйрету.	1	Наурыз
29	Табиғаттагы алғашқы гүлдер	Балаларға табиғаттың әсемдігім-ен таныстыру, Адам енбегіне және табиғатқа деген қамкорлыққа тәрбиелсу.	1	Наурыз
30	Жер – біздің ортақ үйіміз	Жер туралы, оның табиғаттың құрамдас бөлігі екендігі, жер мен өсімдіктің байланысы жайында түсінік беру.	1	Сәуір
31	Жәндіктер	Көркемдік шыгарманың қомегім-ен жәндіктермен таныстыруды жалғастыру. Жәндіктердің сырт-кы құрылышының ерекшеліктері, қозгалу әдістері, мекендейтін орны, бейімделуі, жәндіктердің басты белгілерін анықтай алу туралы балалардың білімдерін жүйелеу. Танымдық қызығушылықтарын арттыру.	1	Сәуір
32	Қанатты достарымыз	Құстар және олардың тіршілігі, табиғатқа келтіретін пайдасы туралы түсініктерін қалыптастыру. Құстардың тіршілігінде болатын әзгерістерге мысалдар келтіре отырып түсіндіру арқылы есте сақтау кабілеттерін және зейіндер-ін дамыту. Құстарға қамкорлық жасауға баулу және оларға қалай жағдай жасау көркітілін үйрету.	1	Сәуір
33	Сиқырлы көктем	Көктем мезгіліндегі табиғи құбылыстар, өсімдіктер мен жанарлардагы маусымдық әзгерістер, адамдардың көктемдегі пайдалы іс-әрекеттері туралы мағұлмат беру. Енбексүйгіштікке, табиғатқа деген қамкорлық жасай білуге тәрбиелеу.	1	Сәуір
34	Табиғатқа қауіп – катер төнуде	Балаларға табиғаттың корғауға аялауга үйрету. Табиғатты өлі және тірі табиғат туралы, эколо-гияның тірі организмдер үшін маңызы туралы түсінік беру.	1	Мамыр
35	Біз –табиғаттың досымыз	Табиғаттың әдемілігін сактауды балаларға үйрету, табиғатты сүтоді аялауды қалыптастыру. Балаларды табиғатқа деген қамкорлыққа тәрбиелеу.	1	Мамыр
36	Өсімдіктердің көбеюі	Балаларға өсімдіктердің көбеюі жөнінде мағұлмат беру. Өсімдік-тер тамыры арқылы кебейетінді-гі туралы, және олардың адам өмірінде пайдасы коп екендігін түсіндіру.	1	Мамыр
37	Табиғат байлықтары	Балаларға табиғат туралы түсінік бере отырып табиғаттың байлықтарын корғауды үйрету. Табиғатты сүюге тәрбиелеу.	1	Мамыр